

JAN KOCHANOWSKI

**Pieśń IV (Kiedy by
kogo Bóg był swymi
słowy...)**

JAN KOCHANOWSKI

*Pieśń IV*¹

Kiedy by kogo Bóg był swymi słowy
Upewnił, że miał czasu wszelakiego
Strzec od złych przygód jego biednej głowy,

Miałby przyczynę żałować się² swego
Nieszczęścia, płacząc, że mu się nie zostało
Dosyć tak zacnej obietnicy Jego,

Ale że Bogu z nami się nie zdało
Tak postępować; prózno narzekamy,
Że się co przeciw myśli nam przydało³.

Wszyscy w niepewnej gospodzie mieszkamy,
Wszycyśmy pod tym prawem się zrodzili,
Że wszem przygodom⁴ jako cel być mamy.

Na tym rzecz wszytką, żebyśmy nosili⁵
Skromnie, cokolwiek na człowieka przydzie,
A w niefortunie nazbyt nie tesknili⁶.

Płacz albo nie płacz, z drogi swej nie zydzie
Boskie przejrzanie⁷, prózno się kto zdziera⁸:
Niewola ciągnie, choć kto nierad idzie.

Nadzieja dobra serca niech podpira⁹;
Zaż to, że źle dziś, ma źle być i potym?
Jedenże to Bóg, co i chmury zbiera,
I co rozświeca niebo słońcem złotym.

---

¹W przypisach gwiazdką oznaczono wyrazy, które są używane do dziś, ale których znaczenie w utworze jest odmienne od znaczenia obecnego. [przypis edytorski]

²*żałować się* (starop.) — żalić się na co. [przypis redakcyjny]

³*przydało* — przydarzyło. [przypis redakcyjny]

⁴*przygody* — tu: przypadki. [przypis redakcyjny]

⁵*nosić* — tu: znosić. [przypis redakcyjny]

⁶*tesknąć* (starop.) — rozpaczać. [przypis redakcyjny]

⁷*przejrzanie* — postanowienie (Opatrzności). [przypis redakcyjny]

⁸*zdzierać* — wydzierać. [przypis redakcyjny]

⁹*Nadzieja...* itd. (w. 19-22) — motywy horacjańskie (Carmina II 10). [przypis redakcyjny]

Ten utwór nie jest objęty majątkowym prawem autorskim i znajduje się w domenie publicznej, co oznacza że możesz go swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać. Jeśli utwór opatrzony jest dodatkowymi materiałami (przypisy, motywy literackie etc.), które podlegają prawu autorskiemu, to te dodatkowe materiały udostępnione są na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa – Na Tych Samych Warunkach 3.0 PL.

Źródło: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/fragmenta-piesn-iv-kiedy-by-kogo-bog-był-swymi-slowy>

Tekst opracowany na podstawie: Jan Kochanowski, Fragmenta albo pozostałe pisma, Drukarnia Łazarzowa, Kraków, 1590

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Reprodukacja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów BN.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Olga Sutkowska, Piotr Wilczek.

Okładka na podstawie: Jerry Reynolds@Flickr, CC BY-SA 2.0

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Nowoczesna Polska – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Nowoczesna Polska, KRS 0000070056.

Dołącz do Towarzystwa Przyjaciół Wolnych Lektur i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).